

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izveniši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristo petne petit-vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampilj za 30 kr. — Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. — Ogravnštvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Slovenski Rauchovci

ali stranka obstoječa iz nekterih starih rodoljubov in slavohlepnih in gospodstvaželnih novih, deloma neslovenskih ljudi, tudi na skrivnem vse sile napenjajo, da bi odstranili vse napredne slovenske rodoljube, kateri se tem samosilnikom slepo ne vklanajo. S skrivnimi poročili in lažljivim moledovanjem delajo na nevednost naših bratov v Zagrebu in Pragi ter podle duše najemajo za skrivno obrekovanje naših svobodomiselnih kandidatov pri zlahti in drugih znancih na Slovenskem. — Hrvati mislijo, da so naši „stari“ to, kar je narodna stranka pri njih; mi pa bomo po volitvah dokazali, da so naši starokopitneži in samosilniki glede na svoje težnje in sredstva to, kar so bili Rauchovci na Hrvatskem, torej ti ljudje tudi proti vsem našim kandidatom divjajo in narodno reč škodujejo, kakor so z županstvom v Ljubljani začeli in se slovensko matico končali. Sedaj so se zvezali s sovražniki vsakega zdravega napredka in v kratkem bodo do tega prignali, da se bode reklo: Slovenec, ali pa hlapec reakcije je vse en pomen. Torej so tudi skoro povsod nasvetovali politične ničle za kandidate in ne privoščijo nobenemu samostalnemu Slovencu ne enega sedeža, češ, da se uresniči njihov nedavni izrek: „Dežela je naša.“ Ta edino gospodujoča stranka nam je vse pokvarila, ves napredek zadušila in na zadnje se zlila v nemško državopravno reakcionarno stranko, da si gospodstvo še na dalje ohrani in vsak duševni vzlet in materialni razvoj uniči. Ako bi jim res samo za Hohenwarta šlo, zakaj se mu ne umakne nezmožni grof Barbo ali Poklukar?

Volilci, pozor! Rešite vi čast sloven-

skega naroda in pripravite mu boljšo prihodnost.

Ban Mažuranič.

Iz Zagreba 13. okt. [Izv. dop.]

Hrvatska narodna stranka je bila po raznih okolištinah na to prisiljena, da je — zatajivši najlepši del svojih tradicij — negativno in pasivno politiko opustila in nagodbo leta 1868., katero je poprej kot neveljavno proglasila, kot pravoveljavno pripoznala. Postavivši se na temelj nagodbe leta 1868. in v njej izrečenega načela državne unije med hrvatsko in ogersko kraljevino, bila je njena prva skrb ta, da izvede revizijo te nagodbe. Kar si je bila namenila, to je tudi izvela. Revizija nagodbe je danes „fait accompli“. Hrvatski narod je vest o sklopljenji nove nagodbe sploh zelo hladnokrvno sprejel; kaj ne bi? saj so njegove najlepše želje, in njegove najpravičnejše terjatve v njej neizpolnene ostale. Največja korist, katero ima hrvatski narod iz nove nagodbe, je imenovanje Ivana Mažuraniča hrvatskim banom. Vest o njegovem imenovanju je bila po celem deželi in tudi v bližnji Bosni simpatično sprejeta ter je najlepše nadeje za bodočnost obudila. „Obzor“ je zadnje dni cele kôpe brzojavnih pozdravov prinašal. Nova nagodba je dosta mršava, v rokah vlade pa, na čelu katere stoji en Mažuranič, more postati pravi blagoslov za deželo in za narod.

Vsaka parlamentarna vlada ima svojo opozicijo, in tudi Mažuraničeva nij brez nje. Na desni so Rauchovci, na levi Mankančevci. Opozicija teh dveh strank je bitno različna. Rauchovci vlečejo Mažuraniča nazaj, Mankančevci rivajo ga naprej. Novo nagodbo so

Rauchovci pripoznali, Mankančevci ne. Rauchovci so osebni Mažuraničevi protivniki, da ne rečem sovražniki, Mankančevci pa osebno Mažuraniča visoko spoštujejo. Rauchovci delajo na to, da Mažuraniča čem preje iz banske stolice izrinejo, Mankančevci pa vedo, da je Mažuranič izmed vseh nagodbenjakov še najboljša akvizacija, in dokler voda ne bo na njih mlin pritekla, ga bodo tudi proti navaljivanjem Rauchovcev branili, to so javno izpovedali. Rauchijanska opozicija je rovarna in kovarna, Mankančeva pa javna in odprta. Rauchovci bi hrvatsko in slavonsko kraljevino najraje raztrpili v ogerske „varmedije“, Mankančevci jo pa hočejo razširiti še čez Dalmacijo in Slovenijo. Rauchovci so vsak dan slabši, Mankančevci vsak dan močnejši. Rauchijanska stranka je večji del aristokratska, Mankančeva pa skoz demokratična. Rauchovci imajo za soboj omadežano preteklost, pred soboj pa prazen nič, Mankančevci pa za soboj nemajo nič, pred soboj pa nadejno prihodnost. V Rauchovej fakiiji so zastopane neke kapitalne razvaline, v Mankančevci pa cvet hrvatske inteligencije.

V sredi pa med Rauchovci in Mankančevci stoji mirno kakor solnce, kadar je o poldne do svoje kulminacije prispelo, saborska močna sredina in saborska večina. Njena moč je relativna in sedaj absolutno večja, nego je moč Rauchovcev in Mankančevcev za sebe in v združenji. V svesti te svoje moči ne ozira se mnogo niti na Mankančevce, še manje na Rauchovce. Njeno oko je vprto v svojega glavarja bana Mažuraniča, ki je tako rekoč emanacija iz nje. Obratno se pa tudi Mažuranič na njo vpira, kakti na svojo najjačjo oslombo.

Denes so se saborske sednice po kratkem prenehanji spet začele, Mažuranič pa še zmirom nij deželne vlade preustrojlil. Kakor

Listek.

Kazen.

(Novela, francoski spisal J. Rivière.)

(5. nadaljevanje.)

II.

— Vi vidite menda, mu reče, da nij pomoči za-me; vi vidite, da moram dovršiti to dejanje ljubezni, da se ohrani čast mojega očeta in da se materi nič zalega ne zgodi.

Emil jo je poslušal od začetka do konca, a rekel nij niti besedice. Pripovedovanje deklice, ki je objavila en prizor za drugim, mu je vznemirjalo srce. Lahna jeza se gane v njem. Kaj počenjata ta dva stara zaljubljenca, da se osodi mečeta v naročje? Ali nema mati hčere, katere spoštovanje bi si morala obvarovati, katere srečo bi imela pospeševati? In ta človek! ali nema za živ-

ljenje bolj plemenitega namena, nego v zrelej starosti nadaljevati mladeniške budalosti? Emilu sta se oba nekako mrzila, in od prvih besed počenši je slabo skrival občutek hude jeze in studenega sklepa. — Dobro, reče Emil, da poznam prav priprost srede odvrniti to nesrečo: zadostiti mi ima, da usmrtilim gospoda Lareey.

— Usmrtili! vsklikne Julija.

— Ničesa drugega. Kakor je vaš oča dejal, sem samo jaz razžaljen. Ta človek mi je skušal ugrabiti nevesto, jaz ga usmrtilim, ter se poročim potem s to nevesto, kajti jaz ne verjamem, da bi bilo istinito ono obrekovanje, ki jo je hotelo zadeti, a da bi bilo i istinito, jaz jo še vedno ljubim.

— Kaj pa moja mati? mrmra Julijeta.

— Kaj meni do vaše matere? Jaz vidim le vas, in se zanimam le za-se.

— Vi tega ne boste storili.

— Takoj, ko od vas pridem.

— Ah, vsklikne ona, ali ne berete v mojem srci? Kaj, če on vas usmrti, Emil!

— On mene ne usmrti, kajti bog bi potem nedolžne ljudi kaznoval, grešnikov pa ne.

Julijeta ga objame in stisne k sebi. — Vi ne odidete, vi ne odidete!

— Jaz imam pravico riskirati svoje življenje, reče oproščaje se, ako se vi ne bojite riskirati svojo in mojo srečo. Adieu, Julijeta, ne povejte ničesa očci, preden se ne vrnem; povrnem se pa zdrav in čil.

Emil skoči iz sobe. Julija tuguje sama, in vije roke; a vse zastonj.

Gospa Destrade pride k njej. Od sinoči se je ogibala svoje hčere, ter se skrivala v mukah in sramoti. Nijenega načrta ni naredila, ničesa nij poskusila. Kakor njen soprog, je tudi ona malomarno čakala, kaj se bo zgodilo, misleča, da bo zaključek valjda boljši, ako ne deluje. A vest in dolžnost ste jej nalagali, naj zadnji trenotek ne bo lena,

se čuje, zateza imenovanje novih vladnih svetovalcev nobeden drugi, kakor naš minister v Pešti. Mažuranič stoji še denes celo osamljen v banskem dvoru. Okolo in okolo ga obdajajo sami Rauchovski mame-luki. Da s takim materijalom on ne bode mogel uradovati, to pač vsakteri previdi, v Pešti se pa imenovanje novih banovih do-glavnikov prav kakor nalašč zateza. Celo opravičeno je tedaj zahtevanje, da naj se na mesto grofa Petra Pejačevića druga osoba za ministra postavi. Utravizem v našem vladnem aparatu je nemogoč. Vlada naj ima odločno barvo: ali naj bode skozi rauchijan-ska, ali pa skozi narodnjaška, mešati se pa te dve stranki ne daste! Do sedaj je Mažu-ranič precej energije pokazal. Upati je, da bo v prihodnje še več. Javna uprava na Hr-vatskem je Avgijev hlev, in za izkidanje vse nesnage bo treba radikalnih sredstev. To mora prvo Mažuraničevo Herkulovo delo biti.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 14. oktobra.

Na **Češkem** je voljenih 13. t. m. v kmetskih občinah 13 čeških narodnih poslancev in 12 nemških. Ena volitev je neodločena ostala. Ker je češki narodni klub kandidiral 16 narodnih poslancev, morala sta torej dva propasti in eden je neodločen. Za Češko jako pomenljivo in ne dobro.

Denes in jutri so **volitve** na zgornjem in spodnjem Avstrijskem in Solnogradskem. Rezultate priobčimo kasneje. Posebno izue-nadnih itak ne pričakujemo. V zgornjem Avstrijskem in Solnogradskem bode nekoliko klerikalno-federalističnih, sicer bodo voljeni stari nemški ustavaki.

Med **Avstrijo** in Turčijo so nastali prepiri. Turška porta je sestavila neko spomenico, ki jo je brez uradnega podpisa in pečata kakor z vilami izročila avstrijskemu poslanstvu. V tej spomenici porta toži in dolži, da je avstrijski konsul, Dragančič, glavni ščuvaj v Bosni. — Avstrijska vlada je baje pikro odgovorila, in — bog ve, če se iz tega kaj resnega ne izleže!

Vnanje države.

Francoske romarje je Chambord v Solnogradu sprejel. Ne ve se še, ali so kaj izprosili od njega, ali ne. „Union“ pravi, da ima narodna skupščina sklepati, Chambord pa se ne sme niti posredno niti neposredno v te sklepe utikati. — Rouher piše nekemu poslancu, da se zbero 15. okt. vsi oni poslanci, ki so zato, da se ljudstvo vpraša, kako vlado če. Rouher pravi, da hoče Francija ostati demokratičen narod, namerjava monarhije pa je le tajejanje demo-

kracije, ki le po tem teži, da se splošna prava glasovanja uniči.

Španjska republika bode končno vendar i Karliste i upornike premagala. Prvi so med soboj needini, popuščajo jih vodje in drugi vojaki. Uporniki pa so tudi brez vse moči. Te dni so iz Kartagene naredili izpad s štirimi kanoni; ko pa so videli, da ničesa ne opravijo, so hitro nazaj v mesto pobegnili.

Italijanski listi pripovedujejo, da sta prišla princ in princesinja pruska na italijansko zemljo. — Nekaj pobožnjakov iz Londona je prišlo te dni papeža za blagoslov prositi, da bi se načrt o nekež božjeji poti ugodno izvršil.

Švicarski zavezni svet bode sklenil, ako bodo švicarski škofje kakor njihovi francoski kolegi, rimsko-kaloliško cerkveno organizacijo za politične svrhe rabili, da se takoj ta organizacija razdere, s tem, da se pretrga občevanje švicarskega duhovenstva z Rimom.

Dopisi.

Iz breškega okraja 12. okt.

[Izv. dop.] (Šnideršič — klerikalni kandidat). Ker so strastni klerikalci skoro obupali, za g. Kosarja dosta glasov vloviti, sklenili so, g. Šnideršiča za poslanca v državni zbor izvoliti. Mi vam g. Šnideršiča privoščimo, onega, ki za vas toliko mara, kot turčin za giaura, ki bode vam „vero“ toliko podpiral, kot Figuly in Bobies. Nič ne dene; odkar ste krinko iz obraza potegnoli, bode narod izvedel, pri čem je z vami. Vi ste sami sebi šibo na hrbet privezali, in vaše ravnanje se bode samo ob sebi kmalu nad vami maščevalo. G. Šnideršič, kateri je leta 1869 ob priliki, ko se je presviti cesar v Zagreb peljal, breški kolodvor z zastavami vseh barv, le z nobeno slovensko ne, okinčati dal, je na enkrat tak vnet Slovenec postal, kot malo kedaj kdo. On je od en par somisljencev in agitatorjev za Foreggerjevo stranko tako odvisen, da še škofu, kateri je bil letos v Brežice prišel firmat, nij smel kot občinski predstojnik nasproti iti; kajti to bi bilo za liberalne nemškutarje škandal. Les extrêmes se touchent.

Iz Mozirja 11. oktob. [Izv. dop.]

Izid volitev volilnih mož v tukajšnjih občinah Žolc-pah, Luče, Gornji grad, Nova Štifta, Ljubno, Rečica in Kokarje je „Sl. Narod“ že naznanjena. Narodna proti klerikalni stranki stoji denes kakor 16 proti 8.

Ta uspeh se je dosegel kljub temu, da so si duhovni gospodje v Gornjem gradu tamšnjega poprejšnjega z ljudmi bolj znanega

— Ah, reče Julija materi, zakaj te nijsem uže tako dolgo videla, zakaj mi nijsi prišla pomagat? Jaz bi ne bila ničesa rekla, jaz bi te ne bila izdala; ker sem bila pa sama, sem bila nemočna in brez srčnosti.

Gospa Destrade si jo stisne k sreči. — Kaj praviš, Julijeta, da si me izdala? Ali meniš, draga hčerka, da sem sprejela tvojo žrtev? Ako nijsem k tebi prišla, si nijsem upala; a blagoslavljal sem te za tvojo udanost in dobroto.

— Ah! ne govori več o tem, mati. Tudi jaz sem uzročila uže dosta nevarnostij za-te. Emil je šel od tod; iskal bode gospoda Larcey, da se bosta dvoborila; eden njiju bo gotovo mrtev.

(Dalje prih.)

kaplana za agitovanje naročili, kljub temu da so se v Žolc-pahu in Lučah razen uradnega oznanila volitve klerikalni pripadniki še s posebnimi povabili k volitvi klicali, kljub temu, da je rečiški kaplan Rodovšek že več mesecev noč in dan za Kosarja pil, psoval, ljudi preklinjal, prosil in žugal. To gibanje je bilo vse višje Mozirja. Tukaj smo se nadejali, da bo volitev, ki pride drugo jutro na vrsto, mirnejša. Namreč sta se naša gospoda duhovnika razen razdeljenja nekaterih volilnih programov Kosarja v posameznih hišah v vseobčno začudenje do denes mirno vedla, akoravno je znani župnik dr. Lipold tukajšnjemu kaplanu očitno v krčmi zažugal, da mu nij treba skrbeti za drva za prihodnjo zimo v Mozirji, če se ne bo ganil. Denes pa, že ob enajsti uri, sta se tudi ta dva gospoda zdramila iz Kosarju nemilega spanja. Gospod kaplan Urek je po prvem opraviilu pred cerkvijo med ljudi delil omenjeni Kosarjev program in gospod župnik Kalin, katerega javno vedenje in red v domači hiši je bil do zdaj vselej svitel iz-gled vsemu svetu, je pri drugem božjem opraviilu tako hudo zagrmel, da so ženske, ki o vsem tem nijso nič vedele, strmele, možski pa, ki kaj več sveta vidijo in več čujejo, ter tudi včasih kaj premišlujejo, se čudili takim nezaslišanim rečem. Sam bog ve, kako je to prišlo, česar dozda nihče, tudi duhovni gospodje nijso čutili: „Vera je tudi v Mozirji v nevarnosti“. „Slovenski časnik, ki se ljudstvu ponujajo, so skušnjave“. „Nihče bi ne verjel, da more kdo tako nesramen biti, da bi take strašne laži tiskati dal, kakor so v nekaterih slovenskih listih“. „Od sebe jih pahnite, ako se vam ponujajo!“ „Če pa želite kak časnik brati, sezite samo po „Slovenskem Gospodarji“. V njem boste našli božjo resnico“. „Ljudem, ki v suknjah okolo hodijo in se vam s sladkimi besedami prilizujejo, ne verjemite, skušnjave so.“ „Po nas duhovnikih bijejo, dobro vedoč, če je pastir ubit, se čreda razleti.“ „Meni pa, vašemu fajmostru, vašemu dušnemu pastirju zaupajte“. Na volitev prehajajoč in Kosarja priporoča: „Juter boste imeli tukaj volitve. Kot zvesti katoličani ste prepričani o dobrem katoličanu. Njega volite; on bo zagovarjal vas ino vaše pravice in bo skrbel, da bo naša sveta vera rešena, ki je v nar večji nevarnosti!“

Take in enake je govoril in je s strašnim ropotom proti „novim ajdom“, ki so huji od judov in protestantov, svojo filipiko končal.

Da ta navdušeni branitelj nenapadene „vere“ od tega ne bo veliko vspeha imel, če razprtijo med mirno ljudstvo seje, laži o nevarnosti za vero med ljudstvo trosi, katere lahko vsak s prstom otiplje, se vidi deloma že iz tega, da so se mu poslušalci že v cerkvi smejali; slej pa nijsem nobenega slišal, ki bi bil pridigo župnika hvalil, vsak je le nevoljo zastran nje kazal.

Iz Trebanjskega okraja na Dolenjskem 12. okt. [Izv. dop.] (Naš kandidat V. C. Supan.) Kar prestrašili smo se, ko smo brali, da so v Ljubljani kar na enkrat odstavili Tomšiča od kandidature in postavili nekega bolnega kaplana Sterbenca, ki še svoje službe opravljati ne more, ampak kot deficijent v Ljubljani leži in ga sploh pri nas nihče ne pozna. — Za božjo voljo, smo rekli, če pa naši „prvaki“ tako postopajo, če nam take kandida-

nego delavna. Slutila je, da je ta trenotek blizu, da mora iti h hčeri, da vidi nevarnost bližje in jej primeri svoje moči. Sicer uže dolgo let nij nikdar budela, to noč pa je. Nič več nij ostal na njej blišč ljubeče so-proge, nič več goreča zagotavljanja pohotne, a ipak srečne ženske. Kar je še imela sinoči mladosti in lepote na sebi, vse je potlačila teža in viharost sinočnega prevrata. Tuga, katera se nij imela končati, je križala njen obraz z gubami, ter uničila harmonijo njegovih črt, tako, da se je videlo, da se ne povrne več. Gospa Destrade je imela tragično in resno krinko žalosti, ki se ne da utolažiti.

Julija jo komaj zapazi, pa teče k njej. Njena deviška obupnost, njena bolest je bila toliká, da je, kakor dete, materi pala v naročje. —

te stavijo, potem bodo sami krivi, če bo prototip politične in narodne neznačajnosti, renegat Dežman, na zadnje voljen. Za to smo se razveselili, bravši v „Slovenskem Narodu“, da na podlagi narodnega in naprednega programa slovenskega hoče kandidirati pri nas predsednik narodne trgovinske in obrtnijske zbornice, g. V. C. Supan. Ker je slovenski narodni program javno in z možato besedo podpisal, smemo se zaneseti, da se ga bo držal. In ker se bode kot predsednik kranjske trgovinske zbornice in kot strokovnjak v železništvu posebno za to trudil, da Dolenjci železnico dobimo — bomo ga volili in prosimo vse somišljenike, naj volilce, ki z nami vred volijo, nagovarjajo, da skupaj držimo vsi za gospoda Supana.

Iz Trsta 12. okt. [Izv. dop.] Ravno zdaj ob času volitve za državni zbor se v okolici jako važne reči godé. Ljudem se oči odpirajo in z veseljem pozdravljamo ta napredek in to narodno gibanje. Pripetilo pa se je tudi, da ravno k volitvi tudi pripomore nekoliko otamnena slava dveh zagriženih lahonskih pionirjev, ki sta k Lahonom pobegli učitelj Jurij Bonin in njegov grand-chef Miče Ferluga. Prvi, prava podoba tihotapstva, je vse, kar se je v teku nekaj let na kvar naroda pri nas pripetilo, zakrivil: on je iz poštenega okoličana Ferluge naredel zagriženega lahona, da sta potem s tisto prošnjo do magistrata podpise z raznim obetanjem lovila, in ko nijsta mogla s tem dosti dobiti, podpisovala sta samovoljno imena brez vednosti dotičnih oseb. Magistratu je na sreci polasiti našo okolico, zato je podpiral to „prošnjo“, akoravno se je naš poštenu Nabergoj na vse kriplje ustavljal, ter terjal preiskavo podpisov, in jo sprejel, ter izdal ukaz, da se tretji razred šole v Rojanu potuji. Zasluge so bile pri magistratu velike in obdarovana sta bila z mastnimi službami. Bonin je postal učitelj tretjega razreda in vodja šol v Rojanu; njegov vice-frajtar Ferluga pa okrajni nadzornik. Ker pa Ferluga nij zmožen bil svojo službo opravljati, ker ne ume več ko svoje ime zapisati, ga je učitelj Bonin vedno v službi namestoval in če nij imel časa, pa je to storil krčmarjev fantič. Da pa se je to lažje godilo, podpisaval je kar prazne liste, da so se lahko razne reči, ko nij njega doma bilo tje v en dan podpisale, in tako je bilo, da je učitelj Bonin bil „capo“, Ferluga pa njegov hlapčon. Njih reč je res nekaj časa cvela. Ali ko je mera polna, prekipi, pravi pregovor. Tako se je tudi z učiteljem Boninom in renegatom Ferlugom zgodilo. Okoličani, to je Barkolani, Rojanci so sprevideli, da tak okrajni urad, kakor sta ga Bonin in Ferluga imela, je le za Indijane. Zato so se začeli sosebeno zarad neomikanga obnašanja Boninovega hudovati, zlasti ko so zvedeli učiteljeve lastnosti, in pa to, da jih on le za nos vodi, in da imajo svoje otroke pri takem človeku v odgoji; oni so sprevideli, da je učitelj Bonin vse, samo dober učitelj ne.

Domače stvari.

— (Volilni shod v Vipavi) zadnjo nedeljo je bil, kakor se nam poroča, sijajen, volilnih mož in prvotnih volilcev se je bilo veliko število zbralo, kateri so pazljivo poslušali obširne govore svojega kandidata

dr. Razlaga in drugih rodoljubov, veselje je bilo občno po trgu in skupna veselica nadaljevana do polnoči. Ljudje so navdušeni za napredek v duševnem in materijalnem obziru. Vsi navzočni volilni možje so radostni svojo moško besedo dali glasovati edino za naprednega slovenskega kandidata dr. Razlaga, kar se tudi od vseh drugih stranij sliši, torej se z veseljem sme reči: Na Notranjskem je napočila zora boljše prihodnosti. — Obširnejše poročilo pričakujemo od svojih rednih dopisnikov.

— (Dr. Razlag) je Notranjem na njih zahtevanje obljubil, da se bode zopet udeleževal političnega in časnikarskega delovanja in nadejamo se, da bode tem izdatniše sodeloval, ker je celo leto v svoje knjige zakopan bil. Tihotni mir, v katerem je živel, ga nij ovaroval najhujšega psovanja naših strastnih in slepih političnih in narodnih hinavcev, kateri zavratno najraje ščuvajo in narod še dalje v propad tirajo. —

— (Ustavoverno nemško „mass-reglovanje“.) Gosp. dr. Bučar, kandidat liberalno-narodne slovenske stranke je za to, ker kandidira proti nčevvedu in neizobraženemu bogatinu, krškemu Hočvarju, predstavljen od c. kr. kranjske deželne vlade iz Novega mesta v Kočevje. — In volilci dolenjskih mest! baš tega moža volite. On se žrtvuje, ker kandidira, za to se smete na njegovo rodoljubje zanesti.

— (Iz Kroke) se nam 12. okt. piše: Tudi pri nas smo volilili 7. t. m. volilne može in izvoljeni so narodno liberalni, kateri bodo Slovenca volili 16. t. m. v Radovljici. Ker nemamo družega slovenskega kandidata, nego dr. Poklukarja, bi bilo želeli, da bi nam dr. Poklukar svoj program razglasil, zakaj tudi naše geslo je: vse za srečo in za blagor slovenskega naroda. On naj bi nam obljubil, da bo v naprednih zadevah tudi z naprednjaki glasoval, ne pa zmirom s pravičarji.

— (Iz sevniškega okraja) se nam piše. Izmed 18 izvoljenih volilnih mož jih je 14 odločno za dr. Vošnjaka, 3 so klerikalni in eden dvomljiv.

— (Iz Petrovč) pri Celji se nam piše: Naši 4 volilni možje ne samo, da bodo volili dr. Vošnjaka, temuč naši volilci so jim to pred prvotno volitvijo naložili, kar gotovo kaže politično vzbujenost in zrelost naših mož.

— (Kamniškim frančiškanom) je vlada po postavi vzela volilno pravico.

— (G. Fr. Šmid), deželne sodnije svetovalec v Ljubljani, je imenovan za svetovalec višje deželne sodnije v Gradci.

— (G. Anton Artelj) je imenovan za profesorja na c. k. realni gimnaziji v Kranji. G. Artelj je sploh znan kot izvrstna slovenska učiteljska moč.

— (Ljubljanski magistrat) je kupil hišo, v kateri je gostilnica „zur Schnalle“ v poštni ulici.

— (Iz Škocijana) nam pišeta kaplan in učitelj, da sta sicer res streljala, samo vrabcev ne, a da je tudi „laž“, da sta s streljanjem zažgala kozolec. Nu, je pa sam od sebe pogorel. Nam je vse eno.

— (Nesreča.) V Gaberjah pri Celji je pogorel skedenj, živinski hlev in en konj v njem, in en kozolec. Pod kozolcem je spal nek mestni berač in je tudi zgorel. Roke in noge so mu odgorele, le glava in truplo je bilo še videti.

— (Iz Ljubljane) nekdo piše v goriško „Sočo“ o gorenjsko-notranjski mestni volitvi tako-le: Največ upanja ima gotovo dr. Zarnik, kajti Kamnik, Loka, Lož, deloma Idrija in Vrhnika so odločno za liberalnega kandidata, v tem, ko dr. Costa niti volilnega shoda ne more nigder sklicati. Sploh se mora reči, da je dr. Costa, ki je bil do sedaj tako fantovsko „korajžen“ zadnje čase popolnem utihnil in svoj pogum tako izgubil, da se nikamor agitovat ne upa, nego „očka“ dr. Bleiweiss so morali za svojega ljubega sina agitovanje prevzeti. Na noben način pa nij pričakovati, da bi katero gorenjsko ali notranjsko mesto za dr. Costo v ogenj šlo, izvzemši edini „starodavni“ in „staroslavni“ Kranj. V najgoršem slučaju bode Zarnik v ožo volitev prišel z drom. Suppanom, za katerega se bodo uradniki, radovljjski in postojuski nemškutarji pa podjubejski cimbri potegnili. Karakteristično pa je to, da so po nekaterih mestih (no, vsi še žalibog ne. Ur.) nemškutarji popolnem zginili, odkar je „Slov. Narod“ odločno liberalno zastavo razvil. Vsi tako imenovani „stari Kranjci“ so zdaj dobri Slovenci. Zadnji čas je uže bil, da so se ljudje, ki so se samo zaradi naše klerikalne politike domovini izneverili, spet v njen naročaj privabili.

— (Nova knjižica.) V. c. kr. zalogi šolskih bukev na Dunaji je ravnokar prišla na svitlo v slovenskem jeziku precej obširna knjižica pod naslovom: Nova avstrijska mera in vaga. Knjižica slovenskim šolam v porabo. Spisal dr. vitez Franc Močnik. — Ta nova knjižica obsega 63 strani in obravnava prav po domače novo metersko mero. Ker je knjižica spisana našim slovenskim učiteljem v poduk in jim kaže, kako se imajo ravnati pri podučevanju nove meterske mere, priporočamo jo vsem ljudskim učiteljem z željo da, se kmalu seznanijo z novo mero in vago, katere se sme že od novega leta 1873 rabiti, a od 1. januarja 1876 prenehajo vse naše dosedanje stare mere in vage, ter se bodo mesto njih smele rabiti le edino nove meterske mere. — Knjižica velja 25 kr. in se dobiva pri knjigarjih Giontinitu, Gerberju in Tillu.

— (Ponarejevalec denarjev) Jože Veber in njegovi štirje tovariši so imeli 6. oktobra pri c. k. deželni sodnji v Ljubljani zadnjo obravnavo. Iz tožbe posnamemo sledeče točke: Meseca aprila leta 1872 so se pokazali v Litiji, na Brdu, v Mokronogu, v Trebnjem in v Planini ponarejeni bankovci, od katerih ima sodnja že 80 v rokah. — Takoj iz začetka je bilo toliko gotovo, da se fabricirajo v litijskem okraju, toda bolj gotove točke so se še le izvedele, ko je bil usnjar Anton Knaflič iz Šmartnega kmetu Svetku iz Doboveca ponarejen bankovec vzel. 22. aprila 1872 ste izdali dve ženski v hribih blizu Litije za živež 13 bankovcev, in ko je sodnja te dve ženski zaprla, se je izvedelo, da je neki Lovrenc Župančič, kmet blizu Vač, onih 13 bankovcev tema ženskama v porabo dal. Župančič je iz začetka tajil, končno pa je obstal, in povedal, da ga je Anton Rus, železniški čuvaj blizu Ponovič prosil, naj mu od J. Veberja, kmeta blizu Vač, se svojo priprošnjo preskrbi ponarejenih bankovcev, da je on to storil, in da mu je Veber prinesel prošenih 13 bankovcev, katere je potem on Rusovi ženi oddal. Rus

je trdil, da se zločina nij udeležil, a zapri so ga zarad izjav drugih zločincev. — Sodnikova skrb je bila potem, da bi dobil potem ponarejevalno prešo, kar se mu je posrečilo 2. oktobra v poslopji Župančičevem. — Tožba priča, da je bil Veber duša vsega podvzetja, in da je on več mašin naredil, katere je po raznih hišah skril. Veber je tedaj zločina posnemanja javnih kreditnih papirjev krivega spoznan. — Na tožni klopi sedi tudi žena vaškega poštarja, Marija Juvan. 23. dec. 1872 je izdala v kavarni Marije Križnikarice v Ljubljani za potico napačen desetak, ravno tako pri čevljarski asociaciji in še neke druge; pri Žanu, kjer je prenočila, se je pa še četrti našel. Policija jo je zaprla. Ko je bila na magistratu pri preiskavi, je spustila peti bankovec na tla, šesti je uteknila zraven stoječemu policaju Pogačarju v žep, sedmi bankovec pa je požrla. Od konca je trdila, da je imela le eden bankovec za 10 gold., katerega je taisti dan v Ljubljani za volno vzela, pozneje pa je obstala, da je vzela 7 desetakov z doma, da je mislila, da so dobri, in da ji jih je 30. nov. 1872 nek mož dal. Ker pa je od njenega moža znano, da je bil z Veberjem v dotiki; ker je na en dan več falzifikatov izdala, in hotela, ko so jo spazili, druge odstraniti, ker se je dalje lagala, da jih je od moža prejela, ki je bil tisti dan pri svoji družini, več milij od Vač doma, se je proti njej začela tožba zarad udeležanja pri ponarejanju kreditnih papirjev. — Pri obravnavanju se je posebno Veber kazal pravega zločinca in zvičajnega človeka; Juvanka pa je lagala, kar je mogla, a tako nerodno, da so jo pri vsaki laži takoj vjeli. Državno pravdnštvo je predlagalo največjo kazen za Veberja — to je večni zapor, za Juvan 12 let zopora, za druge po 10 let teške ječe. Sodnija pa je obsodila Veberja na 15 let, vsak mesec s postom, druge na 10 let, tudi s postom vsak mesec, Juvanko pa na 1 leto tudi s postom. Vseh pet je napovedalo pritožbo, pri Juvanki pa tudi državni pravdnik zavoljo premajhne kazni.

Tržna poročila.

Iz Dunaja 11. oktobra. Trg je bil slab, ker kupovalci visokih cen niso hoteli privoliti. Kupovala so se le najlepša žita za višje cene, slabejše sorte se pa še po znižani ceni niso hotele kupovati. Pšenice se je prodalo kakih 30.000 vaganov, najlepša po trdni ceni, slabša pa po 10 kr. cenejše, kakor pretekli teden. Rež, lepša, je pala za 5, slabejša za 15 kr. Prodalo se je reži 4500 vaganov po 5 gld. 52 kr. do 6 40 kr. Ječmen je imel še precej dober trg, ker so prodajalci pohlevni bili. Prodalo se ga je 11.000 vaganov po 4 gold. 60 do 65 kr. Koruze malo, ogerska po 5 gl., dunajska po 4 gold. 55 kr. Oves je imel še najboljši trg; prodajal se je po 1 gld. 89 kr. do 1 gld. 96 kr. Pšenična moka se je prodajala počasi po ceni onega tedna; reze je manjkalo, zato ji je cena poskočila.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalesscière du Barry
v Londonu.

Vsem trpečim zdravje po izvrstni Revalesscière du Barry, katera brez porabe leka in brez stroškov

seledeče bolezni odstrani: bolezni v želodeci, v živeih, v prsih, na pljučah, jetrah, žlezah, na slisnici, v dušnjaku, v mehurju, in na ledvicah, tuberkole, sušico, naduho, kašelj, neprebavljivost, zapor, drisko, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, naval krvi, šumenje v ušesih, medlico in bljevanje tudi ob času nosečnosti, skalno silo, otožnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenju, ki so vsem lekom zoperstavljala se:

Spričevalo št. 73.928.

Waldeg na Štajerskem,
3. aprila 1872.

Hvala Vašej Revalesscière, katero sem jaz, 50 let star mož, skozi 2 leti neprestano užival, sem od mojega 10letnega trpljenja: otrpnost na rokah in nogah, skor popolnem ozdravljenju in opravljam, kakor v najboljših časih, svoje posle. Za to meni izkazano veliko dobroto Vam izreklam s tem srčno zahvalo.

Br. Sigmo.

Spričevalo št. 93.268.

Trapani v Siciliji, 13. aprila 1870.

Moja žena, žrtva strašnih, nervoznih bolečin, s hudo oteklino na celem životu, s srčnim bitjem, nespečnostjo in vrančeno v najhujši stopnji, je bila od zdravnikov za izgubljeno zmatrana, kar sem se odločil pribežati k Du Barry-evi neprecenjeni Revalesscière. To izvrstno sredstvo je na začudenje mojih prijateljev, v kratkem času one strašne bolečine ozdravilo in mojo ženo tako okrepcalo, da se je, dasiravno 49 let stara, plesov udeležiti mogla. To Vam naznanjam na korist vseh enako trpečih in se Vam srčno zahvalim.

Atanasio Barbera.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalesscière pri odraslih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravila.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalesscière-Biscuiten v pušicah 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalesscière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradci bratje Oberanzmeyer, v Innsbrucku Diechtl & Frank, v Celovci P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnah in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetjih.

Evropa.

13. oktobra.

Evropa: Weiss iz Trsta. — Auchman, Nusha, Ausperger iz Maribora. — Jurčič iz Kočevja.

Pri Elefantu: Bolfi, Stipie z Ano iz Trsta. — Pleitner iz Monakovega.

Pri Zamoreu: Frende iz Trsta. Klemenčič iz Vrhnike. — Pašing, Brenner iz Dunaja.

Dve uri od Ljubljane, na
dolenjski cesti se daje

eno celo pohištvo,

15 oralov njiv in 15 oralov
travnikov v najem;

stelje in drv se sme porabiti pa toliko, kolikor se je potrebuje.

Kdor hoče natančneje zvedeti,
naj se pismeno ali ustno oglasi pri

Franc Piškur-ji,

v Ljubljani na Poljanah,

(268—3)

hišna št. 62.

Zobozdravnik

A. Paichel

se počasti s tem naznanjati, da je svojo prakso v Gradci popolnem pustil in se stalno v Ljubljani naselil, ter ima svoj atelier od 15. oktobra naprej tam, kjer je dozda g. dr. Kovač bival, v glediščnih ulicah št. 20, v I. nadstropji.

Ordinira vsak dan od 9.—12. in od 2.—5. ure. (272—1)

Dunajska borza 14. oktobra

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	68 gld. 20	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	72	50
1860 drž. posojilo	100	—
Akcije narodne banke	953	—
Kreditne akcije	215	—
London	112	85
Napol.	9	6
U. k. cekini	—	—
Srebro	107	80

OZNANILO.

V Feldbachu pri Gradci je deželni odbor vojvodstva Štajerskega penzijo-narno bolnišnico uredil, katera je s sedmo deželno nornišnico pod enim zdravniškim vodstvom in oskrbništvom, pa je prostorno od taiste popolnem ločena.

Namen tega gojišča je zdravljenje in negovanje ozdravljivih, ali poboljšanja zmognih bolenikov na možganih in živcih obojega spola iz višjih stanov.

Osnutek in uredba te v prostej, zdravej legi pol ure od Gradca ležeče bolnišnice zadostuje elegantni zdravilnici s kopeljskimi pripravami, konverzačnimi dvoranami in vsemi potrebnimi ugodnostmi.

Prošnje za sprejem naj se pri ravnateljstvu deželne nornišnice pri Gradci vložijo.

Prošnji, katero more bolnik ali njegov pravni zastopnik vložiti, se ima obširen, od domačega zdravnika bolnikovega podpisan popis priložiti.

Visokost za zdravljenje plačajoče, najmenj 1500 gld. a. v. na leto znašajoče poprečne svote, se bode od deželnega odbora na predlog ravnateljstva določila.

Taista se mora četrtletno pränumerando pri blagajnici deželne nornišnice plačati.

V slučajih, ako bolnik pred pretečenim četrtletjem umrje ali izstopi, se vplačani denar ne povrne.

Proseči inozemci morajo dovoljno poroštvo kacega domačina za pravočasno plačevanje gojilnih stroškov imeti.

Za pogojeno svoto daje penzijo-narni zavod bolniku posebno sobo, postrežbo, zdravniško lečenje, kurjavo, svečavo, posteljo s pripravo in perilom, pranje telesnega perila, hrano po zdravniški ordinaciji in v konverzačnih dvorah pripravljene zabave.

Obleko, telesno perilo, toaletne potrebnosti, posebne veselice, vožnje na sprehod i. t. d. si mora bolnik posebej oskrbeti.

Na zahtevanje se more bolniku na posebno doplačo tudi več uredjenih sob oddati.

Za vsacega posebej zahtevanega strežaja se ima določena plača 15 gld. na mesec in hrana à 70 kr. na dan pränumerando na četrtletje odrajtati.

V redkih slučajih, ako se zdravljenje ne preči, se morejo po spoznanju ravnateljstva tudi sorodniki bolnikov ali njihovi služabniki sprejeti, in se ima potem za vsacega sorodnika 1000 gld. na leto, za vsacega služabnika 300 gld. na leto v četrtletnih obrokih naprej vložiti.

Sprejeti sorodniki ali služabniki bolnikov se imajo v vseh zadevah hišnemu redu podati in na zahtevanje ravnateljstva zavod zapustiti, v katerem slučajih se do četrtletnega sklepa ostali gojilni denarji povrnejo. (270—1)

Gradec, 1. oktobra 1873.

Od štajerskega deželnega odbora.